فرمول های پرکاربرد مشتق (تهیه و تنظیم : عادل آخکندی - دبیر ریاضی)

در هر یک از قسمت های زیر u و v و h بر حسب x فرض شده اند ، همچنین a و c اعداد ثابتی هستند.

ردیف	تابع	مشتق	مثال	
۱	$\boldsymbol{y = c}$	$y' = ۰$	$y = ۵$	$y' = ۰$
۲	$\boldsymbol{y = ax}$	$y' = a$	$y = ۲x$	$y' = ۲$
۳	$\boldsymbol{y = ax + b}$	$y' = a$	$y = ۳x + ۱$	$y' = ۳$
٤	$\boldsymbol{y = au}$	$y' = au'$	$y = ۳(۲x + ۴)$	$y' = ۳(۲) = ۶$
٥	$\boldsymbol{y = x^n}$	$y' = nx^{n-۱}$	$y = x^۳$	$y' = ۳x^۲$
٦	$\boldsymbol{y = ax^n}$	$y' = anx^{n-۱}$	$y = ۲x^۳$	$y' = ۲(۳)(x^۲) = ۶x^۲$
۷	$\boldsymbol{y = u^n}$	$y' = nu'u^{n-۱}$	$y = (۲x^۳)^۴$	$y' = ۴(۶x^۲)(۲x^۳)^۳ = ۱۹۲x^{۱۱}$
۸	$\boldsymbol{y = au^n}$	$y' = anu'u^{n-۱}$	$y = ۵(۲x + ۱)^۳$	$y' = ۵(۳)(۲)(۲x + ۱)^۲ = ۳۰(۲x + ۱)^۲$
۹	$\boldsymbol{y = u + v}$	$y' = u' + v'$	$y = ۵x^۲ + ۳x$	$y' = ۱۰x + ۳$
۱۰	$\boldsymbol{y = u + v + h + \cdots}$	$y' = u' + v' + h' + \cdots$	$y = ۵x^۲ + ۳x + ۴$	$y' = ۱۰x + ۳$
۱۱	$\boldsymbol{y = u \, . \, v}$	$y' = u'.v + u \, . \, v'$	$y = (x^۲ + ۱)(۲x^۳ + ۳x)$	$y' = (۲x)(۲x^۳ + ۳x) + (۶x^۲ + ۳)(x^۲ + ۱) =$ $۱۰x^۴ + ۱۵x^۲ + ۳$
۱۲	$\boldsymbol{y = \frac{u}{v}}$	$y' = \frac{u'v - uv'}{v^۲}$	$y = \frac{۳x}{۵x - ۱}$	$y' = \frac{۳(۵x-۱) - ۵(}{(۵x- \ )^۲} = \frac{-۳}{(۵x- \ )^۲}$
۱۳	$\boldsymbol{y = u(v(x))}$	$y' = v'(x).u'(v(x))$	$y = (۳ + ۲x^۳)^۴$	$y' = (۶x^۲)(۴)(۳ + ۲x^۳)^۳ = ۲۴x^۲(۳ + ۲x^۳)^۳$
١٤	$\boldsymbol{y = \lvert u \rvert}$	$y = \frac{u'u}{\lvert u \rvert}$	$y = \lvert ۱۶x \rvert$	$y' = \frac{۱۶(۱۶x)}{\lvert ۱۶x \rvert}$
۱۵	$\boldsymbol{y = \sqrt{x}}$	$y' = \frac{۱}{۲\sqrt{x}}$	$y = \sqrt{x}$	$y' = \frac{۱}{۲\sqrt{x}}$
۱٦	$\boldsymbol{y = \sqrt{u}}$	$y' = \frac{u'}{۲\sqrt{u}}$	$y = \sqrt{۲x^۲ + ۱}$	$y' = \frac{}{\sqrt{۲x^۲+۱}} = \frac{}{\sqrt{۲x^۲+۱}}$
۱۷	$\boldsymbol{y = \sqrt[n]{u}}$	$y' = \frac{u'}{n\sqrt[n]{u^{n-۱}}}$	$y = \sqrt[۴]{(۲x^۳ + ۵)^۲}$	$y' = \frac{۱۲x^۲}{۴\sqrt[۴]{۲x^۳+۵}} = \frac{۳x^۲}{\sqrt[۴]{(۲x^۳+۵)}}$
۱۸	$\boldsymbol{y = \sqrt[n]{u^m}}$	$y' = \frac{mu'}{n\sqrt[n]{u^{n-m}}}$	$y = \sqrt[۵]{(۲x + ۳)^۲}$	$y' = \frac{۲(۲)}{۵\sqrt[۵]{(۲x+۳)^۳}}$
۱۹	$\boldsymbol{y = a^x}$	$y' = a^x \ln a$	$y = ۳^x$	$y' = ۳^x \ln ۳$
۲۰	$\boldsymbol{y = a^u}$	$y' = u'a^u \ln a$	$y = ۷^{۵x-۹}$	$y' = ۵(۷^{۵x-۹}) \ln ۷$
۲۱	$\boldsymbol{y = e^x}$	$y' = e^x$	$y = e^x$	$y' = e^x$
۲۲	$\boldsymbol{y = e^u}$	$y' = u'e^u$	$y = e^{۱۰x-۸}$	$y' = ۱۰e^{۱۰x-۸}$
۲۳	$\boldsymbol{y = \log_a x}$	$y' = \frac{۱}{x \ln a}$	$y = \log_۸ x$	$y' = \frac{۱}{x \ln ۸}$
۲٤	$\boldsymbol{y = \log_a u}$	$y' = \frac{u'}{u \ln a}$	$y = \log_a(۲x^۳ + ۱)$	$y' = \frac{۶x^۲}{(۲x^۳+۱) \ln a}$
۲۵	$\boldsymbol{y = \ln\lvert x \rvert}$	$y' = \frac{۱}{x}$	$y = \ln\lvert x \rvert$	$y' = \frac{۱}{x}$
۲٦	$\boldsymbol{y = \ln u}$	$y' = \frac{u'}{u}$	$y = \ln \sqrt{x}$	$y' = \frac{\frac{۱}{۲\sqrt{x}}}{\sqrt{x}} = \frac{۱}{۲x}$
۲۷	$\boldsymbol{y = \sin(ax)}$	$y' = a \cos(ax)$	$y = \sin(۹x)$	$y' = ۹ \cos(۹x)$
۲۸	$\boldsymbol{y = \sin(u)}$	$y' = u' \cos(u)$	$y = \sin((۳x + ۱)^۲)$	$y' = ۶(۳x + ۱) \cos(۳x + ۱)^۲$

فرمول های پرکاربرد مشتق (تهیه و تنظیم : عادل آخکندی - دبیر ریاضی

در هر یک از قسمت های زیر u و v و h بر حسب x فرض شده اند ، همچنین a و c اعداد ثابتی هستند.

ردیف	تابع	مشتق	مثال	
۲۹	$y=\sin^{n} u$	$y'=nu'\cos(u)\sin(u)^{n-۱}$	$y=sin^{۵}\,۳x$	$y'=۵(۳)\,cos\,۳x\,sin^{۴}\,۳x$
۳۰	$y=\cos(ax)$	$y'=-a\sin(ax)$	$y=\cos ۹x$	$y'=-۹\sin ۹x$
۳۱	$y=\cos(u)$	$y'=-u'\sin(u)$	$y=\cos(x^{۲}-۳)$	$y'=-۲x\sin(x^{۲}-۳)$
۳۲	$y=\cos^{n} u$	$y'=-nu'\sin(u)\,(\cos(u))^{n-۱}$	$y=\cos^{۳} ۵x$	$y'=-۳\sin ۵x(\cos ۵x)^{۲}$
۳۳	$y=\tan(ax)$	$y'=a(۱+\tan^{۲} ax)$	$y=\tan ۲x$	$y'=۲(۱+\tan^{۲} ۲x)$
۳۴	$y=\tan(u)$	$y'=u'(۱+\tan^{۲} u)$	$y=\tan(۳x+۴)$	$y'=۳(۱+\tan^{۲}(۳x+۴))$
۳۵	$y=\tan^{n} u$	$y'=nu'(۱+\tan^{۲} u)(\tan u)^{n-۱}$	$y=\tan^{۳} ۲x$	$y'=۲(۳)(۱+\tan^{۲} ۲x)(\tan ۲x)^{۲}$
۳۶	$y=\cot(ax)$	$y'=-a(۱+\cot^{۲} ax)$	$y=\cot ۵x$	$y'=-۵(۱+\cot^{۲} ۵x)$
۳۷	$y=\cot(u)$	$y'=-u'(۱+\cot^{۲} u)$	$y=\cot(x^{۳}-۱)$	$y'=-۳x^{۲}(۱+\cot^{۲}(x^{۳}-۱))$
۳۸	$y=\cot^{n} u$	$y'=-nu'(۱+\cot^{۲} u)(\cot u)^{n-۱}$	$y=\cot^{۶}(x^{۲})$	$y'=-۱۲x(۱+\cot^{۲}(x^{۲}))\cot^{۵}(x^{۲})$
۳۹	$y=\sec(u)$	$y'=u'\sec u\tan u$	$y=\sec(۲x^{۳}+۱)$	$y'=۶x^{۲}\sec(۲x^{۳}+۱)\tan(۲x^{۳}+۱$
۴۰	$y=\csc(u)$	$y'=-u'\csc u\tan u$	$y=\csc(x^{۲})$	$y'=۲x\csc(x^{۲})\tan(x^{۲})$
۴۱	$y=arc\sin(u)$	$y'=\frac{u'}{\sqrt{۱-u^{۲}}}$	$y=arc\sin(x^{۳}-۲)$	$y'=\frac{۳x^{۲}}{\sqrt{۱-(x^{۳}-۲)^{۲}}}$
۴۲	$y=arc\cos(u)$	$y'=\frac{-u'}{\sqrt{۱-u^{۲}}}$	$y=-arc\cos(x^{۲})$	$y'=\frac{-۲x}{\sqrt{۱-x^{۴}}}$
۴۳	$y=arc\tan(u)$	$y'=\frac{u'}{۱+u^{۲}}$	$y=arc\tan(\sin x)$	$y'=\frac{\cos x}{۱+\sin^{۲} x}$
۴۴	$y=arc\cot(u)$	$y'=\frac{-u'}{۱+u^{۲}}$	$y=arc\cot(e^{x})$	$y'=\frac{-e^{x}}{۱+e^{۲x}}$
۴۵	$y=arc\sec(u)$	$y'=\frac{u'}{\lvert u\rvert\sqrt{۱-u^{۲}}}$	$y=arc\sec e^{x}$	$y'=\frac{e^{x}}{\lvert e^{x}\rvert\sqrt{۱-e^{۲x}}}$
۴۶	$y=arc\csc(u)$	$y'=\frac{-u'}{\lvert u\rvert\sqrt{۱-u^{۲}}}$	$y=arc\csc x^{۲}$	$y'=\frac{-۲x}{\lvert x^{۲}\rvert\sqrt{۱-x^{۴}}}$
۴۷	$y=\sin h(x)$	$y'=u'\cos h(u)$	$y=\sin h(۵x^{۲}+۳x)$	$y'=(۱۰x+۳)\cos h(۵x^{۲}+۳x)$
۴۸	$y=\cos h(x)$	$y'=u'\sin h(u)$	$y=\cos h(۵x)$	$y'=۵\sin h(۵x)$
۴۹	$y=\tan h(x)$	$y'=u'\sec h^{۲}(u)$	$y=\tan h(\cos ۹x)$	$y'=(-۹\sin ۹x)\sec h^{۲}(\cos ۹x)$
۵۰	$y=\cot h(x)$	$y'=u'\csc h^{۲}(u)$	$y=\cot h(x^{۲})$	$y'=۲x\csc h^{۲}(x^{۲})$
۵۱	$y=\frac{ax+b}{cx+d}$	$y'=\frac{ad-bc}{(cx+d)^{۲}}$	$y=\frac{۳x+۱}{۲x-۳}$	$y'=\frac{-۱۱}{(۲x-۳)^{۲}}$
۵۲	$y=\frac{au+b}{cu+d}$	$y'=\frac{ad-bc}{(cu+d)^{۲}}\times u'$	$y=\frac{۳sin(x)+۱}{۲sin(x)-۳}$	$y'=\frac{-۱۱}{(۲sin(x)-۳)^{۲}}\times cos(x)$

فرمول های پرکاربرد هم ارزی (دبیر ریاضی: عادل آخکندی

۱	$x \to 0$	$ax^n + bx^{n-1} + cx^{n-2} + \cdots + k \approx k$
۲	$x \to 0$	$ax^n + bx^{n-1} + cx^{n-2} + \cdots + kx^m \approx kx^m$
۳	$x \to 0$	$(1 + ax)^n \approx 1 + nax$
۴	$u \to 0$	$(1 + au)^n \approx 1 + nau$
۵	$x \to 0$	$\sqrt[n]{1 + ax} \approx 1 + \frac{a}{n}x$
٦	$u \to 0$	$\sqrt[n]{1 + au} \approx 1 + \frac{a}{n}u$
۷	$x \to 0$	$(1 + x)^{\frac{1}{x}} = e$
۸	$x \to 0$	$(1 + mx)^{\frac{1}{x}} = e^m$
۹	$x \to 0$	$\left(1 + \frac{m}{n}x\right)^{\frac{p}{qx}} = e^{\frac{mp}{nq}}$
۱۰	$x \to \infty$	$\left(1 + \frac{1}{x}\right)^x = e$

فرمول های پرکاربرد هم ارزی (دبیر ریاضی: عادل آخکندی

۱۱	$x \to \infty$	$\left(۱+\frac{m}{x}\right)^{x} = e^{m}$
۱۲	$x \to \infty$	$\left(۱+\frac{m}{nx+c}\right)^{\frac{p}{q}x+f} = e^{\frac{mp}{nq}}$
۱۳	$x \to ۰$	$\sin x \approx x$
۱۴	$x \to ۰$	$\sin mx \approx mx$
۱۵	$u \to ۰$	$\sin u \approx u$
۱۶	$x \to ۰$	$\sin^{n} x \approx x^{n}$
۱۷	$x \to ۰$	$\sin^{n}(mx) \approx (mx)^{n}$
۱۸	$u \to ۰$	$\sin^{n}(u) \approx (u)^{n}$
۱۹	$x \to ۰$	$\cos x \approx ۱-\frac{x^{۲}}{۲}$
۲۰	$x \to ۰$	$\cos mx \approx ۱-\frac{(mx)^{۲}}{۲}$

فرمول های پرکاربرد هم ارزی (دبیر ریاضی: عادل آخکندی

۲۱	$u \to ۰$	$\cos u \approx ۱ - \frac{(u)^{۲}}{۲}$
۲۲	$u \to ۰$	$۱ - \cos u \approx \frac{(u)^{۲}}{۲}$
۲۳	$x \to ۰$	$۱ - \cos^n x \approx \frac{nx^{۲}}{۲}$
۲۴	$x \to ۰$	$۱ - \cos^n mx \approx \frac{n(mx)^{۲}}{۲}$
۲۵	$u \to ۰$	$۱ - \cos^n u \approx \frac{nu^{۲}}{۲}$
۲٦	$x \to ۰$	$\tan x \approx x$
۲۷	$x \to ۰$	$\tan mx \approx mx$
۲۸	$u \to ۰$	$\tan u \approx u$
۲۹	$x \to ۰$	$\tan^n x \approx x^n$
۳۰	$x \to ۰$	$\tan^n mx \approx (mx)^n$

فرمول های پرکاربرد هم ارزی (دبیر ریاضی: عادل آخکندی

۳۱	$u \to ۰$	$\tan^n u \approx ux^n$
۳۲	$x \to ۰$	$\cot x \approx \frac{۱}{x}$
۳۳	$x \to ۰$	$\cot mx \approx \frac{۱}{mx}$
۳۴	$u \to ۰$	$\cot u \approx \frac{۱}{u}$
۳۵	$x \to ۰$	$\cot^n x \approx \frac{۱}{x^n}$
۳۶	$x \to ۰$	$\cot^n mx \approx \frac{۱}{(mx)^n}$
۳۷	$x \to ۰$	$Arcsin\, x \approx x$
۳۸	$x \to ۰$	$Arcsin\, mx \approx mx$
۳۹	$u \to ۰$	$Arcsin\, u \approx u$
۴۰	$x \to ۰$	$Arcsin^n x \approx x^n$

فرمول های پرکاربرد هم ارزی (دبیر ریاضی: عادل آخکندی

۴۱	$x \to ۰$	$Arcsin^n mx \approx (mx)^n$
۴۲	$u \to ۰$	$Arcsin^n u \approx ux^n$
۴۳	$x \to ۱^-$	$Arccos\, x \approx \sqrt{۱ - x^۲}$
۴۴	$u \to ۱^-$	$Arccos\, u \approx \sqrt{۱ - u^۲}$
۴۵	$x \to ۰$	$Arctan\, x \approx x$
۴۶	$x \to ۰$	$Arctan\, mx \approx mx$
۴۷	$u \to ۰$	$Arctan\, u \approx u$
۴۸	$x \to ۰$	$Arctan^n x \approx x^n$
۴۹	$x \to ۰$	$Arctan^n mx \approx (mx)^n$
۵۰	$u \to ۰$	$Arctan^n u \approx u^n$

$Arccot\,x \approx \frac{\pi}{۲} - x$	$x \to ۰$	۵۱
$Arccot\,mx \approx \frac{\pi}{۲} - mx$	$x \to ۰$	۵۲
$Arccot\,u \approx \frac{\pi}{۲} - u$	$u \to ۰$	۵۳
$Arccot\frac{۱}{u} \approx u$	$u \to ۰$	۵۴
$x - \sin x \approx \frac{x^{۳}}{۶}$	$x \to ۰$	۵۵
$mx - \sin mx \approx \frac{(mx)^{۳}}{۶}$	$x \to ۰$	۵۶
$u - \sin u \approx \frac{u^{۳}}{۶}$	$u \to ۰$	۵۷
$x^n - \sin^n x \approx \frac{n}{۶} x^{n+۲}$	$x \to ۰$	۵۸
$u^n - \sin^n u \approx \frac{n}{۶} u^{n+۲}$	$u \to ۰$	۵۹
$\frac{۱}{x^n} - \frac{۱}{\sin^n x} \approx ۰ \quad , \quad n = ۱$	$x \to ۰$	۶۰

فرمول های پرکاربرد هم ارزی (دبیر ریاضی : عادل آخکندی -

$\frac{۱}{x^n}-\frac{۱}{\sin^n x} \approx \frac{-۱}{۳} \quad , \quad n=۲$	$x \to ۰$	۶۱
$\frac{۱}{x^n}-\frac{۱}{\sin^n x} \approx \infty \quad , \quad n>۲$	$x \to ۰$	۶۲
$\frac{۱}{u^n}-\frac{۱}{\sin^n u} \approx ۰ \quad , \quad n=۱$	$u \to ۰$	۶۳
$\frac{۱}{u^n}-\frac{۱}{\sin^n u} \approx \frac{-۱}{۳} \quad , \quad n=۲$	$u \to ۰$	۶۴
$\frac{۱}{u^n}-\frac{۱}{\sin^n u} \approx \infty \quad , \quad n>۲$	$u \to ۰$	۶۵
$\tan x - x \approx \frac{x^۳}{۳}$	$x \to ۰$	۶۶
$\tan mx - mx \approx \frac{(mx)^۳}{۳}$	$x \to ۰$	۶۷
$\tan u - u \approx \frac{u^۳}{۳}$	$u \to ۰$	۶۸
$\tan^n x - x^n \approx \frac{n}{۳}x^{n+۲}$	$x \to ۰$	۶۹
$\tan^n u - u^n \approx \frac{n}{۳}u^{n+۲}$	$u \to ۰$	۷۰

۷۱	$x \to ۰$	$\frac{۱}{x^n} - \frac{۱}{tan^n x} \approx ۰ \quad , \quad n = ۱$
۷۲	$x \to ۰$	$\frac{۱}{x^n} - \frac{۱}{tan^n x} \approx \frac{۲}{۳} \quad , \quad n = ۲$
۷۳	$x \to ۰$	$\frac{۱}{x^n} - \frac{۱}{tan^n x} \approx \infty \quad , \quad n > ۲$
۷۴	$u \to ۰$	$\frac{۱}{u^n} - \frac{۱}{tan^n u} \approx ۰ \quad , \quad n = ۱$
۷۵	$u \to ۰$	$\frac{۱}{u^n} - \frac{۱}{tan^n u} \approx \frac{۲}{۳} \quad , \quad n = ۲$
۷۶	$u \to ۰$	$\frac{۱}{u^n} - \frac{۱}{tan^n u} \approx \infty \quad , \quad n > ۲$
۷۷	$x \to ۰$	$tan\, x - sin\, x \approx \frac{x^۳}{۲}$
۷۸	$x \to ۰$	$tan\, mx - sin\, x \approx \frac{(mx)^۳}{۲}$
۷۹	$x \to ۰$	$tan\, u - sin\, u \approx \frac{u^۳}{۲}$
۸۰	$x \to ۰$	$tan^n\, x - sin^n\, x \approx \frac{n}{۲} x^{n+۲}$

فرمول های پرکاربرد هم ارزی (دبیر ریاضی: عادل آخکندی-

$\frac{1}{\sin^n x} - \frac{1}{\tan^n x} \approx 0 \quad , \quad n = 1$	$x \to 0$	۸۱
$\frac{1}{\sin^n x} - \frac{1}{\tan^n x} \approx 1 \quad , \quad n = 2$	$x \to 0$	۸۲
$\frac{1}{\sin^n x} - \frac{1}{\tan^n x} \approx \infty \quad , \quad n > 2$	$x \to 0$	۸۳
$\frac{1}{\sin^n u} - \frac{1}{\tan^n u} \approx 0 \quad , \quad n = 1$	$u \to 0$	۸۴
$\frac{1}{\sin^n u} - \frac{1}{\tan^n u} \approx 1 \quad , \quad n = 2$	$u \to 0$	۸۵
$\frac{1}{\sin^n u} - \frac{1}{\tan^n u} \approx \infty \quad , \quad n > 2$	$u \to 0$	۸۶
$Arcsin\, x - x \approx \frac{x^3}{6}$	$x \to 0$	۸۷
$Arcsin\, mx - mx \approx \frac{(mx)^3}{6}$	$x \to 0$	۸۸
$Arcsin\, u - u \approx \frac{u^3}{6}$	$u \to 0$	۸۹
$x - Arctan\, x \approx \frac{x^3}{3}$	$x \to 0$	۹۰

فرمول های پرکاربرد هم ارزی (دبیر ریاضی : عادل آخکندی -

$mx - Arctan\, mx \approx \frac{(mx)^۳}{۳}$	$x \to ۰$	۹۱
$u - Arctan\, u \approx \frac{(u)^۳}{۳}$	$u \to ۰$	۹۲
$Arcsin\, x - Arctan\, x \approx \frac{x^۳}{۲}$	$x \to ۰$	۹۳
$Arcsin\, x - Arctan\, x \approx \frac{x^۳}{۲}$	$x \to ۰$	۹۴
$Arcsin\, mx - Arctan\, mx \approx \frac{(mx)^۳}{۲}$	$x \to ۰$	۹۵
$Arcsin\, u - Arctan\, u \approx \frac{u^۳}{۲}$	$x \to ۰$	۹۶
$ax^n + bx^{n-۱} + cx^{n-۲} + \cdots + kx^m \approx ax^n$	$x \to \infty$	۹۷
$\frac{ax^n+bx^{n-۱}+cx^{n-۲}+\cdots+k}{a'x^n+b'x^{n-۱}+c'x^{n-۲}+\cdots+k'} \approx ۰$	$n < m$ $x \to \infty$	۹۸
$\frac{ax^n+bx^{n-۱}+cx^{n-۲}+\cdots+k}{a'x^n+b'x^{n-۱}+c'x^{n-۲}+\cdots+k'} \approx \frac{a}{a'}$	$n = m$ $x \to \infty$	۹۹
$\frac{ax^n+bx^{n-۱}+cx^{n-۲}+\cdots+k}{a'x^n+b'x^{n-۱}+c'x^{n-۲}+\cdots+k'} \approx \infty$	$n > m$ $x \to \infty$	۱۰۰

فرمول های پرکاربرد هم ارزی (دبیر ریاضی: عادل آخکندی

$\sqrt{ax^2+bx+c} \approx \sqrt{a}\left\vert x+\frac{b}{2a}\right\vert$	$x \to \infty$	۱۰۱
$\sqrt[3]{ax^3+bx^2+cx+d} \approx \sqrt[3]{a}\left\vert x+\frac{b}{3a}\right\vert$	$x \to \infty$	۱۰۲
$\sqrt[n]{ax^n+bx^{n-1}+\cdots+k} \approx \sqrt[n]{a}\left\vert x+\frac{b}{na}\right\vert$	$x \to \infty$ n زوج	۱۰۳
$\sqrt[n]{ax^n+bx^{n-1}+\cdots+k} \approx \sqrt[n]{a}\left(x+\frac{b}{na}\right)$	$x \to \infty$ n فرد	۱۰۴
$\sqrt{(x+a)(x+b)} \approx \left\vert x+\frac{a+b}{2}\right\vert$	$x \to \infty$	۱۰۵
$\sqrt{(x+a)(x+b)(x+c)} \approx \left\vert x+\frac{a+b+c}{2}\right\vert$	$x \to \infty$	۱۰۶
$\sqrt{(x+a_1)(x+a_2)\ldots(x+a_n)} \approx \left\vert x+\frac{a_1+a_2+\cdots+a_n}{2}\right\vert$	$x \to \infty$	۱۰۷
$x.\sqrt{\frac{kx+a}{kx+b}} \approx x+\frac{a-b}{2k}$	$x \to \infty$	۱۰۸
$x.\sqrt[n]{\frac{kx+a}{kx+b}} \approx x+\frac{a-b}{nk}$	$x \to \infty$	۱۰۹
$\sin x \approx x-\frac{x^3}{3!}+\frac{x^5}{5!}-\frac{x^7}{7!}+\cdots$	$x \to 0$	۱۱۰

۱۱۱	$x \to 0$	$\cos x \approx 1 - \frac{x^2}{2!} + \frac{x^4}{4!} - \frac{x^6}{6!} + \cdots$
۱۱۲	$x \to 0$	$\tan x \approx x + \frac{x^3}{3} + \frac{2x^5}{15} + \cdots$
۱۱۳	$x \to 0$	$1 - \cos x \approx \frac{x^2}{2}$
۱۱۴	$x \to 0$	$1 - \cos^p x \approx \frac{px^2}{2}$
۱۱۵	$x \to 0$	$Arcsin\, x \approx x + \frac{x^3}{6} + \cdots$
۱۱۶	$x \to 0$	$Arctan\, x \approx x - \frac{x^3}{6} + \cdots$
۱۱۷	$x \to 1^-$	$Arccos\, x \approx \sqrt{1 - x^2}$
۱۱۸	$x \to -1^+$	$Arccos\, x \approx \pi - \sqrt{1 - x^2}$
۱۱۹	$x \to 1^-$	$\sin(Arccos\, x) \approx \sin\left(\sqrt{1 - x^2}\right)$
۱۲۰	$x \to \infty$	$[x] \approx x$

۱۲۱	$n \to \infty$	www.konkuru.ir $0 < L < 1 \quad \to \quad L^n \approx 0$

رفع ابهام 1^∞ : اگر تابع $\lim_{x\to a} f(x)^{g(x)}$ ابهامی به صورت 1^∞ داشته باشد هم ارزی زیر معتبر است : $f^g \sim e^{g(f-1)}$

نکته : اگر در تابعی پایه ثابت و توان متغیر باشد و بطور کلی به صورت $f(x) = a^{nx+k} \pm b^{nx+p}$ (که p,n,b,a ثابت اند) چنانچه $x \to +\infty$ آنگاه تابع هم ارز عبارت باپایه بزرگتر است و چنانچه $x \to -\infty$ آنگاه تابع هم ارز عبارت با پایه کوچکتر است